

SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

lietā Nr. 2020-52-01

Rīgā

2021. gada 14. septembrī

Satversmes tiesa šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš, Gunārs Kusiņš, Daiga Rezevska, Jānis Neimanis, Artūrs Kučs un Anita Rodiņa,

rīcības sēdē izskatījusi Satversmes tiesas priekšsēdētājas vietnieka 2021. gada 23. jūlija rīkojumu Nr. RS-9 par rīcības sēdes sasaukšanu un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bēzres pagasta zemnieku saimniecības „DZIRNAVAS” 2021. gada 9. jūlija lūgumu par tiesvedības atjaunošanu lietā Nr. 2020-52-01 „Par Elektroenerģijas tirgus likuma 1. panta otrās daļas 3.¹ punkta vārdu „vai citu darbības atbalstu elektroenerģijas ražošanai”, 30.⁴ panta pirmās un otrās daļas, 31.⁴ panta pirmās daļas otrā teikuma un pārejas noteikumu 83. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajam teikumam” (turpmāk – lieta Nr. 2020-52-01),

konstatēja:

1. Satversmes tiesa 2021. gada 28. maijā izbeidza tiesvedību lietā Nr. 2020-52-01. Lēmumā par tiesvedības izbeigšanu norādīts, ka, iesniedzot pieteikumus, sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bēzres pagasta zemnieku saimniecība „DZIRNAVAS” (turpmāk – Pieteikumu iesniedzējas) nav ievērojušas Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtajā daļā noteikto konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņu. Pieteikumi Satversmes tiesai elektroniskā formā, izmantojot elektronisko pastu, nosūtīti nevis termiņa pēdējā dienā – 2020. gada 17. augustā –, kā to, lemjot par lietas ierosināšanu, bija konstatējusi Satversmes tiesas kolēģija, bet gan 2020. gada

18. augustā. Tādējādi, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 3. punktu, Satversmes tiesa konstatēja, ka tiesvedība lietā izbeidzama.

2. 2021. gada 9. jūlijā Satversmes tiesā saņemts Pieteikumu iesniedzēju lūgums atjaunot tiesvedību lietā Nr. 2020-52-01.

Lūgumā norādīts, ka konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš esot nokavēts objektīvu, no Pieteikumu iesniedzēju gribas neatkarīgu iemeslu dēļ. Proti, pieteikumi ar drošu elektronisko parakstu esot parakstīti termiņa pēdējā dienā – 2020. gada 17. augustā – un uzreiz pēc tam nosūtīti Satversmes tiesai. Tomēr sūtījums pēc tā nosūtīšanas nonācis nevis uzreiz Satversmes tiesas elektroniskajā pastā, bet gan Pieteikumu iesniedzēju pārstāvja elektroniskā pasta izsūtņē, kur tiekot glabātas tās elektroniskās vēstules, kuras sūtītājs ir nosūtījis, veicot darbību „sūtīt”, bet kuras dažādu tehnisku iemeslu dēļ nav bijis iespējams pāradresēt sūtījuma adresātam. Izsūtņē vēstules tiekot glabātas līdz brīdim, kad sūtītājs tās pamana un manuāli veic to atkārtotu nosūtīšanu adresātam. To, ka pieteikumi palikuši izsūtņē, Pieteikumu iesniedzēju pārstāvis esot pamanījis tikai 2020. gada 18. augustā neilgi pēc pusnakts, nekavējoties atkārtoti nosūtījis pieteikumus Satversmes tiesai un pēc tam gan elektroniskā pasta vēstulē, gan arī telefonsarunā ar tiesas darbiniekiem izskaidrojis radušos situāciju. Tādējādi, izbeidoties objektīvajiem šķēršļiem, kas kavēja konstitucionālās sūdzības iesniegšanu termiņā, Pieteikumu iesniedzēju pārstāvis esot saprātīgi un bez kavēšanās darījis visu iespējamo, lai konstitucionālās sūdzības pēc iespējas ātrāk nosūtītu Satversmes tiesai, un izskaidrojis tai arī kavējuma iemeslus.

Tas, ka Satversmes tiesas kolēģija ierosināja lietas, esot radījis Pieteikumu iesniedzējām saprātīgu un pamatotu paļāvību uz to, ka jautājums par termiņa ievērošanu ir atrisināts un vairs netiks pārskatīts. Satversmes tiesas lēmums par tiesvedības izbeigšanu Pieteikumu iesniedzējām esot bijis pārsteigums, jo lietas sagatavošanas laikā tām neesot lūgts sniegt paskaidrojumus vai iesniegt dokumentus, kas apliecinātu konstitucionālo sūdzību iesniegšanu termiņā.

Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 3. punkts esot formulēts tādējādi, ka Satversmes tiesai ir nevis pienākums, bet gan tiesības izbeigt tiesvedību līdz sprieduma pasludināšanai ar Satversmes tiesas lēmumu, ja lēmums par lietas ierosināšanu neatbilst šā likuma 20. panta piektās daļas prasībām. Konkrētā gadījuma pamatā esošie apstākļi un tas, ka termiņš nokavēts vien par 16 minūtēm, esot tādi faktori, kas pieļaujot atkāpšanos no pārlieku kategoriskas un

formālas konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņa prasības piemērošanas. Tādēļ esot pamats atjaunot tiesvedību lietā Nr. 2020-52-01.

Satversmes tiesa secināja:

3. Pieteikumu iesniedzējas lūdz Satversmes tiesu atjaunot tiesvedību lietā Nr. 2020-52-01, kurā tā līdz sprieduma pasludināšanai tika izbeigta ar Satversmes tiesas lēmumu. Šāds lūgums ir saistīts nevis ar lietas Nr. 2020-52-01 izlemšanu pēc būtības, bet gan ar procesuāla rakstura jautājuma izskatīšanu.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmo daļu lietu izskatīšanas procesuālo kārtību nosaka Satversmes tiesas likums un Satversmes tiesas reglaments. Procesuālo termiņu skaitīšanai un procesuālās sankcijas – naudas soda – izpildei piemērojami Civilprocesa likuma noteikumi. Citus Satversmes tiesas likumā un Satversmes tiesas reglamentā neregulētus procesuālus jautājumus izlemj Satversmes tiesa.

Līdz ar to Satversmes tiesai jānoskaidro, vai jautājums par tiesvedības atjaunošanu jau izskatītā lietā ir neregulēts procesuāls jautājums.

4. Lietas izskatīšana Satversmes tiesā var noslēgties ar spriedumu vai – Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmajā daļā minētajos gadījumos – ar lēmumu par tiesvedības izbeigšanu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 31. panta 13. punktam un Satversmes tiesas reglamenta 134. punktam Satversmes tiesas spriedums, kā arī lēmums par tiesvedības izbeigšanu nav pārsūdzams. Lemjot par to, vai jautājums par tiesvedības atjaunošanu jau izskatītā lietā vai lietā, kurā tiesvedība izbeigta līdz sprieduma pasludināšanai ar Satversmes tiesas lēmumu, ir neregulēts procesuāls jautājums, jāņem vērā konstitucionālās tiesvedības un Satversmes tiesā izskatāmo lietu raksturs.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 85. pantu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar Satversmes tiesas likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesa ir konstitucionāls valsts varas orgāns, kura uzdevums ir nodrošināt tādas tiesību sistēmas pastāvēšanu, kurā pēc iespējas tiktu novērsts regulējums, kas neatbilst Satversmei vai citām augstāka juridiska spēka tiesību normām (*sal. sk. Satversmes tiesas 2009. gada 7. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2008-35-01 11.2. punktu*). Satversmes tiesas likuma 29. panta 2.¹ daļā un 32. panta otrajā daļā ir noteikts, ka Satversmes tiesas nolēmumā sniegtā attiecīgās tiesību normas interpretācija ir

obligāta visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī tiesām) un amatpersonām, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām. Tātad Satversmes tiesas nolēmums ir vispārsaistošs tiesību avots, kas ir saistošs visām, ne tikai lietā iesaistītajām personām.

Ievērojot konstitucionālās tiesvedības nozīmi demokrātiskā tiesiskā valstī un Satversmes tiesā izskatāmo lietu raksturu, likumdevējs nav paredzējis Satversmes tiesai tiesības atjaunot tiesvedību lietā, kurā nolēmums jau stāties likumīgā spēkā. Proti, šajā gadījumā tas nav neregulēts procesuāls jautājums.

Pieteikumu iesniedzēju lūgums ir iesniegts par neregulētu procesuālu jautājumu un līdz ar to atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmo daļu un Satversmes tiesas reglamenta IX nodaļu, Satversmes tiesa

nolēma:

1. Atstāt bez izskatīšanas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bērzes pagasta zemnieku saimniecības „DZIRNAVAS” lūgumu atjaunot tiesvedību lietā Nr. 2020-52-01.

2. Nosūtīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bērzes pagasta zemnieku saimniecībai „DZIRNAVAS” šā lēmuma norakstu.

3. Nosūtīt šo lēmumu publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētāja

Sanita Osipova